

EXPUNERE DE MOTIVE

Programele de rehabilitare, modernizare și dezvoltare a infrastructurii (transporturi, telecomunicații, utilități municipale etc.), au reprezentat și reprezintă o prioritate absolută a Guvernului României, întrucât aducerea acestora la standardele cerute reprezintă una dintre principalele pre-condiții pentru integrarea României în structurile europene.

Implementarea acestor programe necesită resurse financiare deosebit de mari care nu au putut și nu pot fi acoperite numai din surse bugetare sau proprii. Această situație se va menține și în viitorul previzibil.

Din acest motiv, România a trebuit și va trebui să apeleze la resurse externe atrase prin credite externe pe termen lung, cu respectarea Termenilor și Condițiilor Standard ale băncilor finanțatoare.

Una dintre aceste condiții se referă la obligația beneficiarului de a respecta procedurile de licitație proprii fiecărei bănci finanțatoare, care au ca rezultat încheierea de contracte pentru achiziții de bunuri, lucrări și servicii.

O procedură de licitație cu precalificare necesită o perioadă de timp de circa 10 - 12 luni și implică multiple aprobări, din partea băncii finanțatoare, a documentelor și rapoartelor fiecărei etape a licitației, precum și a formei finale a contractelor.

Această perioadă urmează celei de evaluare a proiectului de către finanțator, în general de până la 24 luni, în funcție de complexitatea acestuia, precum și a unei perioade de până la 12 luni necesară negocierii unui acord de împrumut între părți, la care se adaugă încă 6 - 8 luni pentru ratificarea acestuia.

La cele de mai sus se adaugă perioada de implementare propriu-zisă a Proiectului care pentru lucrările de infrastructură și achiziția de bunuri cu ciclu lung de fabricație necesita minimum 2 ani.

Ordonanța Guvernului nr.12/1993 privind achizițiile publice, republicată, cu completările ulterioare, prevede la art.18 - Contravenții, lit. c), faptul că : "organizarea de licitații fără fonduri alocate în lei, precum și, după caz, în valută, necesare execuției lucrărilor" reprezintă contravenție, fără însă a clarifica noțiunea de alocare de fonduri și fără a preciza exact momentul în care fondurile externe se consideră a fi disponibile.

Această prescripție, interpretativă, conduce la întârzieri în implementarea proiectelor, considerându-se că fondurile externe sunt disponibile numai din momentul ratificării Acordului de împrumut. Astfel, orice procedură de licitație nu se poate desfășura decât după ratificarea Acordului de împrumut, în condițiile Legii.

În conformitate, însă, cu procedurile băncilor finanțatoare, fondurile necesare finanțării proiectului se asigură din momentul aprobării proiectului de către Comitetul Director al băncii, respectiv după negocierea Acordului de împrumut. Din acel moment, fondurile alocate proiectului sunt rezervate acestui scop, dar nu pot fi cheltuite decât după intrarea în vigoare a Acordului de împrumut, respectiv după ratificare.

În aceste condiții, procedura de licitație pentru achiziții de bunuri, lucrări și servicii poate demara imediat după ce banca finanțatoare comunică oficial împrumutatului că Proiectul a fost aprobat în Comitetul Director și, deci, alocarea fondurilor pentru realizarea proiectului este asigurată.

Unele achiziții necesită și o procedură de precalificare. În conformitate cu procedurile de licitație internațională, utilizate și pe plan național, o procedură de precalificare nu reprezintă un angajament al beneficiarului că va trece ulterior la începerea procedurii de licitație. Pre-calificarea are ca scop identificarea potențialilor ofertanți capabili să realizeze obiectivul de investiții sau să furnizeze serviciile și echipamentele definite în proiect.

Din acest motiv, pre-calificarea se poate desfășura anterior aprobării proiectului în Comitetul Director al băncii finanțatoare, la cererea și cu aprobarea acesteia.

O astfel de abordare permite :

a) scurtarea procesului de implementare a unui proiect cu minimum un an, reprezentând timpul necesar desfășurării licitației;

b) eliminarea costurilor de neutilizare a împrumutului (0,5 % - 0,75 % pe an, asupra sumei neutilizate din împrumut);

c) beneficierea de avantajele oferite de perioada de grație (perioada de realizare și atingere a parametrilor proiectați), în care nu se rambursează împrumutul.

În ce privește costurile aferente organizării și realizării licitațiilor desfășurate înaintea ratificării Acordului de împrumut, acestea nu vor fi suportate din surse bugetare, ci doar din surse proprii ale beneficiarilor finali ai creditelor externe și din fonduri nerambursabile obținute în acest scop.

Proiectul de lege a fost conceput din necesitatea accelerării procedurilor de utilizare a creditelor externe pentru urgentarea realizării proiectelor pentru infrastructură care au un ciclu lung de realizare și pentru a beneficia de avantajele menționate.

Față de cele prezentate a fost elaborat proiectul de lege alăturat, în vederea aprobării Ordonanței Guvernului privind accelerarea procedurilor de utilizare a creditelor externe garantate de stat în lucrările de infrastructură, pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare.

PRIM-MINISTRU,

